

Niewypłacalność pracodawcy jako niezbędny warunek wypłaty świadczeń

Autor: Katarzyna Doroszkiewicz Data modyfikacji: 30.10.2019 Data publikacji: 21.10.2019

Celem ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy jest zaspokojenie wierzytelności pracowniczych, i których pracownik został pozbawiony na skutek niewypłacalności pracodawcy, których nie mógł wyegzekwować w zwykłym trybie.

Warunkiem wypłaty świadczeń ze środków Funduszu z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych jest niewypłacalność pracodawcy w rozumieniu ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy

Art. 3. Niewypłacalność pracodawcy zachodzi, gdy sąd upadłościowy lub restrukturyzacyjny, na podstawie przepisów Prawa upadłościowego lub Prawa restrukturyzacyjnego, wyda postanowienie, w którym dniem niewypłacalności będzie:

1. **data wydania postanowienia sądu upadłościowego o ogłoszeniu upadłości** lub **wszczęciu wtórnego postępowania upadłościowego**,
2. **data wydania postanowienia sądu restrukturyzacyjnego o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego pracodawcy**, o którym mowa w art. 2 pkt 2-4 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2019.243 t.j. ze zm.),
3. **data postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy**, jeżeli jego majątek nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
4. **data postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy** w przypadku stwierdzenia, że majątek dłużnika jest obciążony hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w takim stopniu, że pozostały jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania.

Art. 4. Niewypłacalność instytucji kredytowych i zakładów ubezpieczeń zachodzi, gdy sąd zagraniczny wyda orzeczenie, zgodnie z którym dniem niewypłacalności będzie:

1. **data wydania przez sąd zagraniczny orzeczenia o wszczęciu postępowania upadłościowego, postępowania układowego lub innego podobnego postępowania** w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wobec instytucji kredytowych i zakładów ubezpieczeń mających siedziby w tych państwach,
2. **data wydania przez sąd zagraniczny orzeczenia** zgodnie z którym **nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe** z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności

aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania.

Art. 5. Niewypłacalność pracodawcy w przypadku wydania postanowienia o uznaniu głównego zagranicznego postępowania upadłościowego zachodzi, gdy sąd upadłościowy wyda postanowienie, w którym dniem niewypłacalności będzie:

1. **data wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu zagranicznego postępowania upadłościowego** wszczętego **wobec przedsiębiorcy zagranicznego** z Danii lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zgodnie z przepisami Prawa upadłościowego dotyczącymi międzynarodowego postępowania upadłościowego),
2. **data wydania przez sąd zagraniczny orzeczenia**, zgodnie z którym **nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe** z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania.

Art. 6. Niewypłacalnością pracodawcy jest również:

1. **data wydania orzeczenia** przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego, (zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000), **o wszczęciu wobec przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego postępowania upadłościowego**, o którym mowa w art. 2 lit. a lub c tego rozporządzenia, oraz powoła zarządcę,
2. **data wydania orzeczenia przez organ sądowy** lub **każdy inny** właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego, (zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000), zgodnie z którym **nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe** z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania,
3. **data wydania przez sąd upadłościowy postanowienia** (zgodnie z art. 3 ust. 2 i 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000) **o ogłoszeniu upadłości przedsiębiorcy zagranicznego**, mające skutki ograniczone do majątku dłużnika znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 8. Niewypłacalność pracodawcy zachodzi w sytuacji niezaspokojenia przez pracodawcę roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych. Pracodawca staje się niewypłacalny:

1. **w dacie uprawomocnienia się postanowienia sądu upadłościowego o umorzeniu postępowania upadłościowego**, wydanego na podstawie przepisów Prawa upadłościowego przez sąd upadłościowy, jeżeli:
 1. **majątek** pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych dłużnika obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską **nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania**,
 2. **wierzyciele** zobowiązani uchwałą zgromadzenia wierzycieli albo postanowieniem sędziego-komisarza **nie złożyli** w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania, **a brak jest** płynnych funduszy na te koszty,

2. **w dacie wydania przez organ założycielski decyzji o wdrożeniu postępowania likwidacyjnego** wobec przedsiębiorstwa państwowego, o ile likwidacja nie jest skutkiem przekształcenia, łączenia lub podziału tego przedsiębiorstwa,
3. **w dacie uprawomocnienia się orzeczenia sądu o rozwiązaniu spółki handlowej**, (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz .U. z 2019.505 t.j. ze zm.),
4. **w dacie wydania przez ministra właściwego do spraw gospodarki** (na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), **decyzji o zakazie wykonywania działalności gospodarczej**, wykonywanej na takich samych zasadach jak przez przedsiębiorców polskich, przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach utworzonego oddziału z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
5. **w dacie wydania przez ministra właściwego do spraw gospodarki** (na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), **decyzji o wykreśleniu przedstawicielstwa przedsiębiorcy zagranicznego** z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z rejestru przedstawicielstw,
6. **7 w dacie dokonania wykreślenia** pracodawcy będącego osobą fizyczną (w wyniku stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej) lub **w dacie** zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej przez pracodawcę, gdy organ ewidencyjny:
 - zgodnie z przepisami *art. 7-7i ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 1178, z późn. zm.)* lub przepisami o swobodzie działalności gospodarczej wykreśli pracodawcę z Ewidencji Działalności Gospodarczej, w wyniku zawiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez pracodawcę działalności gospodarczej,
 - zgodnie z przepisami rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. poz. 647) wykreśli pracodawcę z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w wyniku w wyniku zawiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez pracodawcę działalności gospodarczej,
1. a. **w dacie wpisu w rejestrze przedsiębiorców informacji o otwarciu likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego (dokonanego na podstawie art. 20 ust. 1h ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym)** i wystąpiło niezaspokojenie przez pracodawcę roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych (w przypadku niewypłacalności pracodawcy, o której mowa w art. 2 ust. 1).

Art. 12a. Możliwość wypłaty na podstawie wniosku indywidualnego zaliczki na poczet należnych świadczeń z Funduszu w przypadku **faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę** trwającego dłużej niż 2 miesiące (występuje brak środków finansowych), gdzie datą faktycznego zaprzestania jest dzień następujący po upływie wskazanego okresu i zostały spełnione łącznie następujące warunki, tj. pracodawca:

1. **nie prowadził** działalności gospodarczej i nie uzyskiwał z tego tytułu przychodów, z wyłączeniem zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej ujawnionej we właściwych rejestrach albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
2. **nie przebywał** w siedzibie albo w miejscach wykonywania działalności pomimo wpisu we właściwych rejestrach albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub siedziba pracodawcy została z urzędu wykreślona z właściwych rejestrów,
3. **nie realizował** wobec pracowników, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, organów podatkowych i rejestrowych obowiązków związanych z uprawnieniami pracowniczymi wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów.

Art. 15a. Możliwość wypłat zaliczek na poczet należnych świadczeń z Funduszu na podstawie wniosku i wykazu pracodawcy w przypadku złożenia **przez pracodawcę wniosku o ogłoszenie upadłości w okresie od dnia złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy** (do dnia wydania postanowienia w sprawie ogłoszenia upadłości) spełniającego wymogi określone w art. 22-25 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe do dnia wydania przez sąd postanowienia w sprawie ogłoszenia upadłości. Wypłata zaliczek na poczet niezaspokojonych przez pracodawcę roszczeń, o których mowa w art. 12 ust. 2 następuje w kwocie należnych uprawnionemu pracownikowi świadczeń, nie wyższej jednak niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu złożenia wniosku o wypłatę zaliczek.